

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار، هند از جمله کشورهایی است که با وجود اینکه کارشناسان معتقد بودند ظرفیت پالایشی این کشور به آنها اجازه نمی‌دهد نفت ایران را کنار بگذارند اما در ماه‌های اخیر از ترس افتادن در تله تحریمی آمریکا و همچنین به دلیل سر باز زدن شرکت‌های بیمه‌گر از بیمه محموله‌های نفتی ایران خرید خود را کاهش داده‌اند.

دارمندرا پرادهان، وزیر نفت هند پیش از این گفته بود کشورش تحریم‌های جدید آمریکا علیه ایران را مورد توجه قرار داده است. «پالایشگاه‌های هندی نفت خام مورد نیاز خود را بسته به ملاحظات فنی و تجاری از منابع مختلف از جمله ایران تأمین می‌کنند.» رویترز نیز بر اساس آمارهای وزیر نفت هند که در مجلس این کشور ارائه شد نوشته است: در ماه ژوئن خرید نفت هند از ایران نسبت به ماه می 12 درصد کاهش داشته است.

همچنین هفته گذشته یک شرکت هندی قرارداد خرید یک میلیون بشکه نفت از ایران را با وجود انعقاد قرارداد، به دلیل فراهم نبودن شرایط بیمه لغو کرد.

سه منبع آگاه اعلام کردند که پالایشگاه بزرگ نفت «هندوستان پترولیوم کورپ» (HPCL) پس از آنکه شرکت بیمه از تحت پوشش قرار دادن محموله نفت ایران به دلیل تحریم‌های آمریکا امتناع کرد، از خرید نفت خام از ایران صرف نظر کرده است.

«هندوستان پترولیوم کورپ» قصد داشته در اوایل ماه جاری میلادی، یک میلیون بشکه نفت خام از ایران وارد کند و پس از آنکه شرکت‌های بیمه، پوشش بیمه‌ای کشتی را نپذیرفتند قرارداد خود را لغو کرده است.

از طرفی شرکت ریلاینس اینداستریز، مالک بزرگ‌ترین پالایشگاه نفت جهان که روزانه حدود 4/1 میلیون بشکه نفت پالایش می‌کند نیز اعلام کرده است، در صورت آغاز اجرای تحریم‌های دولت آمریکا، از ماه نوامبر واردات نفت از ایران را متوقف خواهد کرد.

در این میان ایران راهکار جدیدی یافته و تلاش می‌کند تا بیمه محموله نفتی که هند از ایران خریداری می‌کند را خودش بیمه کند. رویترز به نقل از منابع آگاه نوشته است: پس از اینکه برخی از ارائه‌دهندگان بیمه کشتی هندی از بیمه محموله‌های نفتی ایران به علت عدم مواجهه با تحریم‌های آمریکا سر باز زدند، ایران خود بیمه محموله‌های نفتی را ارائه می‌کند؛ اقدامی که به تهران کمک خواهد کرد تا به تأمین نفت دومین مشتری بزرگ خود ادامه دهد.

حمل رایگان محموله‌های نفت

حمل رایگان محموله‌های نفتی از دیگر پیشنهادهایی است که دست هند را برای خرید از ایران بازتر خواهد کرد به هر حال خرید نفت یا هر کالای دیگری اگر برای خریدار به صرفه باشد آنها را به این کار بیشتر تشویق می‌کند. در حال حاضر هند پس از چین بزرگ‌ترین واردکننده نفت ایران است و این مشتری بزرگ برای ایران بسیار حائز اهمیت است و ایران تلاش می‌کند با پیشنهادهای جذاب این مشتری بزرگ نفتی را در دست نگه دارد.

افزایش زمان بازپرداخت پول نفت به 2 ماه

پیشنهاد بعدی، افزایش مدت زمان بازپرداخت پول از سوی هندی‌هاست. ایران پول نفتی را که به هند فروخته است در مدت دو ماه می‌گیرد و این زمان برای هند بسیار مناسب است که بتواند استفاده بیشتری از پول ایران بکند یا زمان مناسبی برای تأمین داشته باشد.

پیشنهاد دیگر ایران به هند قیمت پایین تخفیف و قیمت پایین برای خریدهای نفتی هند است. اگرچه جزییات جدیدی از میزان تخفیف‌ها مشخص نیست اما ایران امیدوار است این پیشنهاد جذاب هند را همچنان به عنوان مشتری بزرگ ایران نگه دارد.

در ماه‌های گذشته گزارش‌هایی از تمایل شدن هند به نفت آمریکا وجود داشت و برخی رسانه‌ها تفسیر کرده بودند که هند، نفت آمریکا را جایگزین ایران می‌کند اما مقامات نفتی هند ضمن تکذیب این مساله توضیح دادند که ایران به عنوان شریک بزرگ تجاری هند خواهد ماند.

این مقام هندی توضیح داده بود که هند و ایران پروژه‌ها و سرمایه‌گذاری‌های مشترکی نظیر پروژه بزرگ بندر چابهار و میدان گازی فرزاد B دارند که نمی‌توان به سادگی از آن چشم‌پوشی کرد.

در همین راستا به گفته یک کارشناس حوزه انرژی بندر چابهار می‌تواند برگ برنده ایران در این بازی باشد.

فرید سعادت‌یار با بیان اینکه هندی‌ها در شرایطی از ارجحیت منافع خود می‌گویند که نگاهی به برنامه‌های اقتصادی- بازرگانی این کشور نشان می‌دهد حساب ویژه‌ای روی بندر چابهار باز کرده‌اند، افزود: دهلی‌نو علاقه بسیاری برای توسعه بندر چابهار از خود نشان داده است و از همین منظر، دوست ندارد ایران را به راحتی از دست بدهد.

به گفته وی، رقابت‌های ژئوپلیتیکی هندوستان و چین در دریا و بحث ترانزیت، تبدیل به یک رقابت بزرگ شده است، چینی‌ها با سرمایه‌گذاری روی بندر گوادر پاکستان، این کشور را برای دسترسی به بازارهای مهمی همچون افغانستان و آسیای میانه انتخاب کرده‌اند که در راستای طرح احیای جاده ابریشم است. هندی‌ها اما برای عقب نماندن از قافله، روی چابهار تمرکز کرده‌اند و قصد دارند با توسعه این بندر و از طریق احداث خط ریلی و اتصال به راه‌آهن سراسری ایران، به بازارهای آسیای میانه دسترسی پیدا کنند. به همین دلیل هندی‌ها ۲۳۵ میلیون دلار در چابهار سرمایه‌گذاری کردند و به شکلی جالب توانستند موافقت آمریکایی‌ها را برای این مهم جلب کنند زیرا آمریکا مخالف سرسخت توسعه فعالیت‌های اقتصادی چین در جهان است و علاقه‌ای ندارد قدرت تجاری این کشور افزایش یابد.

این کارشناس ژئوپلیتیک انرژی اظهار کرد: از سوی دیگر با تکمیل خط لوله گازی از ایرانشهر به چابهار، صنعت پتروشیمی در این منطقه رونق می‌گیرد که هندی‌ها علاقه بسیاری دارند در این بندر، نیازهای صنایع کشاورزی خود را برطرف کنند به ویژه در راه‌اندازی مجتمعی برای تولید کود شیمیایی و صادرات آن به کشور خود.

در هر حال بررسی‌ها نشان می‌دهد با وجود پیشنهادهای جذاب ایران و با توجه به افزایش ظرفیت پالایشی هند و همچنین چشم‌انداز مبهم مبادی تأمین نفت این کشور، هند همچنان در حلقه مشتریان اصلی بماند.

هندوستان دومین مشتری نفت ایران است که روزانه بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار بشکه از شرکت ملی نفت ایران، نفت وارد می‌کند. این کشور در دوران تحریم گذشته با اخذ امتیازاتی مانند واگذاری هزینه حمل‌ونقل و بیمه به طرف ایرانی، واردات نفت خود را از ایران قطع نکرد و پس از برجام نیز میزان واردات نفت از ایران را به سرعت افزایش داد.

در دوران تحریم‌های گذشته، میزان واردات نفت هند از ایران به ۲۰۰ هزار بشکه در روز کاهش پیدا کرد و پس از برجام، دهلی‌نو خواستار حفظ امتیازات در نظر گرفته شده از سوی تهران بود و شرط خود را برای افزایش واردات، پا برجا ماندن شرایط گذشته اعلام کرد. این در حالی بود که شرکت ملی نفت ایران دیگر حاضر به تقبل هزینه‌های سنگین حمل‌ونقل و بیمه نبود لذا مذاکرات شش‌ماهه‌ای میان دو کشور انجام شد.

